

COMITETUL DE CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE SOCIALISTĂ
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

MUZEUL DE ISTORIE AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

BANATICA

* * *

* * *

REȘIȚA, 1981

COMITETUL PENTRU CULTURA ȘI EDUCAȚIE SOCIALISTĂ
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

MUZEUL DE ISTORIE AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

BANATICA

* * * * *

REȘIȚA, 1981

9000
6580

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ILIE UZUM, *redactor responsabil*

Prof. univ. dr. HADRIAN DAICOVICIU

Dr. MIHAI DELEANU

Dr. COSTIN FENEȘAN

MARIAN GUMĂ

Dr. GHEORGHE LAZAROVICI, *secretar de redacție — Cluj-Napoca*

ION POPA, *secretar de redacție — Reșița*

VASILE ZABERCA

DANA BĂLĂNESCU

Responsabilitatea asupra conținutului materialelor revine în exclusivitate autorilor

„BANATICA“

Orice corespondență se va adresa: Muzeul de istorie al județului Caraș-Severin din Reșița, str. 6 Martie nr. 27, cod 1700 ROMÂNIA

„BANATICA“

Toute correspondance sera envoyée à l'adresse: Muzeul de istorie al județului Caraș-Severin, str. 6 Martie nr. 27, ROMÂNIA, 1700

Please send any mail to the following address: Muzeul de istorie al județului Caraș-Severin din Reșița, str. 6 Martie nr. 27, cod 1700 ROMÂNIA

Richten Sie bitte jedwelche Korrespondenz an die Adresse: Muzeul de istorie al județului Caraș-Severin din Reșița, str. 6 Martie nr. 27, cod 1700 RUMÂNEN

Întreprinderea Poligrafică „Crișana“, Oradea. Cda. 463/82.

„Nu se poate vorbi de educație patriotică fără cunoașterea și cinstirea trecutului, a muncii și luptei înaintașilor noștri. Avem un trecut glorios care reprezintă cea mai prețioasă moștenire a poporului nostru. Avem datoria să ridicăm pe o treaptă nouă și să îmbogățim cu noi cuceriri materiale și spirituale această prețioasă moștenire, să ridicăm pe noi culmi de civilizație poporul, națiunea noastră socialistă“.

NICOLAE CEAUȘESCU

CUPRINS

SOMMAIRE — INHALT — CONTENTS

ISTORIE VECHĂ ȘI ARHEOLOGIE

CAROL GERMANN —	Depozitul ceramic de la Parța	11
EUGEN FRIEDERICH		
RESCH,	<i>Le dépôt céramique de Parța</i>	30
GHEORGHE LAZAROVICI,	Importuri Tiszapolgár în așezarea sălcuțană de la Cuptoare-Sfoge. Contribuții la legăturile culturale și cronologice ale culturilor Sălcuța și Tiszapolgár	35
	<i>Tiszapolgár-Einflussen in die Sălcuța Ansiedlung von Cuptoare-Sfoge. Beiträge zu den kulturellen und chronologischen Verbindungen der Kulturen Sălcuța und Tiszapolgár</i>	41
ADRIANA OPRINESCU,	Răspîndirea culturii Tiszapolgár-Românești în Banat	43
	<i>Die Verbreitung der Kultur Tiszapolgár-Românești im Banat</i>	49
GEORGETA TRÎNCA,	Studiu preliminar asupra resturilor de faună din așezarea eneolitică de la Cuptoare-Sfoge	51
	<i>Étude préliminaire des restes faunistiques de la station énéolithique de Cuptoare-Sfoge</i>	55
MARIAN GUMA —	Descoperiri „Coțofeni“ inedite de la Bocșa Montană-Colțan (județul Caraș-Severin)	59
CAIUS SĂCĂRIN,	<i>Découvertes „Coțofeni“ inédites de Bocșa Montană-Colțan (départ. Caraș-Severin)</i>	66
CAIUS SĂCĂRIN,	Depozitul de bronzuri de la Ticvaniu Mare (județul Caraș-Severin)	97
	<i>Die Bronzdepotfund von Ticvaniu Mare (Kreis Caraș-Severin)</i>	101
MARIAN GUMA —	Cîteva descoperiri din prima și a doua epocă a fierului în Clisura Dunării	107
ION DRAGOMIR,	<i>Quelques découvertes de la première et de la deuxième époque du fer de „Clisura Dunării“</i>	114
OVIDIU BOZU,	Construcția romană din punctul Gura Văii, comuna Brebu (județul Caraș-Severin)	125
	<i>La construction romaine de Gura Văii, la commune Brebu (département Caraș-Severin)</i>	136

CONSTANTIN POP —	Un bronz roman de la Gornea-Zomonîțe . . .	137
ILIE UZUM,	<i>Un bronze romain de Gornea-Zomonîțe . . .</i>	140
OVIDIU BOZU,	Cîteva piese romane de la Durostorum în depozitul Muzeului județean de istorie Caraș-Severin din Reșița	141
	<i>Pièces romaines de Durostorum trouvées dans le dépôt du Musée départemental d'histoire de Caraș-Severin Reșița</i>	145
DANA BĂLANESCU,	Descoperiri monetare din sudul Banatului (II)	147
	<i>Découvertes monétaires du sud de Banat (II)</i>	150
ADRIAN BEJAN,	Contribuții arheologice la cunoașterea așezărilor rurale daco-romane din Banat în lumina descoperirilor de la Hodoni (jud. Timiș) . .	153
	<i>Archäologische Beiträge zur Kenntnis der dakisch-römischen Siedlungen in Banat in Sinne der Entdeckungen von Hodoni (Kreis Temesch)</i>	160

ISTORIE MEDIE

EUGEN STOICOVICI,	Ateliere siderurgice din secolele IV și XI—XII în partea de sud a Banatului	173
	<i>Eisenhüttenwergstätten aus dem IV und XI—XII Jahrhunderten von Süden des Banats</i>	178
ILIE UZUM,	Necropola feudală timpurie de la Gornea-Căunița de Sus (jud. Caraș-Severin)	181
	<i>Das frühmittelalterliche Gräberfeld von Gornea-Căunița de Sus (Kreis Caraș-Severin) . .</i>	195
ILIE UZUM —	Cercetările arheologice de la Ciclova Română (jud. Caraș-Severin)	211
DUMITRU ȚEICU,	<i>Les recherches archéologiques de Ciclova Română (Dép. Caraș-Severin)</i>	216
IOAN HAȚEGAN,	Rezistența cnezilor bănățeni față de politica de feudalizare în secolul al XIV-lea . . .	217
	<i>La résistance des cnezes de Banat à la politique de féodalisation au cours du XIV-ième siècle</i>	223
GHEORGHE CIULEI,	Procese civile judecate după „jus valachicum“ în Banat	225
	<i>Procès civils jugés d'après le „jus valachicum“ en Banat</i>	236
IOAN AUREL POP,	Reflectarea unor realități bănățene în istoriografia din Scheii Brașovului în veacul al XVIII-lea	237
	<i>Réalités de la province de Banat présentes dans l'historiographie de Scheii Brașovului au cours de XVIII-ième siècle</i>	243

GHEORGHE ȘORA	Unele aspecte privind învățământul românesc din Banat la sfârșitul secolului al XVIII-lea	245
	<i>Einige Aspekte des Banater Unterrichts in rumänischer Sprache ende des 18. Jahrhunderts</i>	251
LIVIU GROZA,	Justiția militară austriacă și pedepsele ce se aplicau soldaților în cadrul regimentelor de grăniceri	253
	<i>La justice militaire et les punitions appliquées aux soldats dans les régiments autrichiens de gardes-frontières</i>	263

ISTORIE MODERNĂ ȘI CONTEMPORANĂ

LAJOS KÁKUCS,	Începuturile dezvoltării industriale la Topleț	265
	<i>Anfänge der industriellen Entwicklung in Topleț</i>	271
PETRU BONA,	Contribuții la cunoașterea activității politice a generalului Traian Doda	273
	<i>Beiträge zur Kenntniss der politische Aktivität des Generals Traian Doda</i>	276
MIODRAG MILIN,	Momente și semnificații în mișcarea națională a românilor din Banat (1860—1880)	277
	<i>Aspects and signifiante of the National Movement of the Banater Romanian People (1860—1880)</i>	288
CONSTANTIN BRĂTESCU,	Activitatea despărțământului Bocșa al ASTREI în slujba unirii Banatului cu România	289
	<i>Die Aktivität der Section Bocșa der ASTRA im Dienste der Vereningung des Banats mit Rumänien</i>	294
VIOREL FAUR — MIHAI APAN,	Momente ale afirmării românilor bihoreni în contextul mișcării pentru drepturi și unitate națională	295
	<i>Moments de l'affirmation des roumains de Bihor dans le contexte du mouvement pour droits et unité nationale</i>	302
STELIAN MÎNDRUȚ	„Drapelul“ din Lugoj și cenzura în Transilvania primului război mondial	303
	<i>Le Drapeux de Lugoj et la censure de Transylvanie pendant la première guerre mondiale</i>	317
GHEORGHE MAGAS,	Exercitarea puterii de către Consiliul național român. Caransebeș în perioada noiembrie 1918—august 1919	319
	<i>The Practising of Power by the Romanian National Council Caransebeș including the Period of November 1918—August 1919</i>	323
VASILE M. ZABERCA,	Acțiuni revendicative ale țăranilor caraș-severineni pentru pământ (1918—1921)	325

ION MUNTEANU,	<i>Actions révéndicatives des paysans du département Caraș-Severin pour terre (1918—1921)</i> . . . 339
	Utilarea economiei agrare din sud-vestul României cu inventar agricol în perioada dintre cele două războaie mondiale . . . 341
	<i>The Equipment of the agrarian Economy in the South-West of Romania with agricultural Implements between the two World Wars</i> . . . 357
EMIL ZINVELIU — GHEORGHE GH. CIULEI,	Momente din lupta clasei muncitoare din județul Caraș-Severin oglindite în documente juridice . . . 359
	<i>Moments de la lutte de la classe ouvrière du département Caraș-Severin reflétés dans des documents juridiques</i> . . . 362
ION ȘERBAN,	Intensificarea exploatării maselor populare din județul Caraș-Severin în anii dictaturii antonesciene (1940—1944) . . . 363
	<i>Die Verstärkung der Ausbeutung der Volk-massen aus dem Kreis Caraș-Severin in dem Jahren der militärdiktatur von Antonescu (1940—1944)</i> . . . 363
ION POPA,	Noi mărturii despre activitatea grupului de partizani „Mărășești” . . . 371
	<i>Des nouvelles preuves concernant l'activité du groupe de partisans „Mărășești”</i> . . . 373
CONSTANTIN BRĂTESCU,	Aspecte privind lupta pentru democratizarea vieții politice în județul Caraș-Severin în perioada 23 August 1944—6 martie 1945 . . . 375
	<i>Aspekte betreffend dem Kampf für Demokratisierung des politischen Lebens im Kreise Karaș-Severin in der Zeitspanne 23 August 1944—6 März 1945</i> . . . 379

ISTORIA CULTURII ȘI ARTELOR

VALERIU LEU,	Un jilț și o strană dublă brincovenesti descoperite la Calina (jud. Caraș-Severin) . . . 381
	<i>Deux pièces sculptées de l'époque de Brincoveanu découvertes à Calina (dép. Caraș-Severin)</i> . . . 385
VALERIU LEU — ION VOINA,	Două falsuri ale tipografiei de la Blaj semnate în județul Caraș-Severin . . . 389
	<i>Deux faux de la typographie de Blaj signalés dans le département Caraș-Severin</i> . . . 393
ADRIANA OPRINESCU,	Cîteva considerații asupra bisericii-monument istoric de la Teregova (jud. Caraș-Severin) . . . 397
	<i>Considérations sur l'église-monument historique de Teregova (dép. Caraș-Severin)</i> . . . 404

GRIGORE PLOEȘTEANU,	Noi mărturii și precizări privind biografia și activitatea lui Simeon Mangiuca	405
	<i>Des nouvelles preuves et précisions concernant la biographie et l'activité de Simeon Mangiuca</i>	428

REPERTORII, VARIA

RICHARD PETROVSZKY	Peșteri din județul Caraș-Severin, cercetări arheologice (II)	429
OCTAVIAN POPESCU —	<i>Höhlen aus den Kreis Caraș-Severin, archäologische Untersuchungen</i> (II)	442
PETRU ROGOZEA,		
ION DRAGOMIR,	Noi descoperiri arheologice în hotarul localităților Gornea și Sichevița (județul Caraș-Severin)	463
	<i>Nouvelles découvertes archéologiques dans la frontière des localités Gornea et Sichevița (département de Caraș-Severin)</i>	466
ȘTEFAN CĂDARIU,	Curățirea și restaurarea ceramicii încrustate	467
	<i>Säuberung und Restaurierung der inkrustierten Keramik</i>	469
ION ALBU,	Berzovia — file de istorie	471
	<i>Berzovia — pages d'histoire</i>	475
ALEXANDRU BITANG —	Evoluția industriei constructoare de mașini la Reșița	477
SIMION SIMU —	<i>Die Entwicklung der Maschinenbauindustrie in Reschitza</i>	488
DAN PERIAN,		

RECENZII

*** <i>Die Hallstattkultur, Bericht über das symposium in Steyr, 1980, Linz, 1981 (Marian Gumă)</i>	489
DRAGAN POPOVIĆ, <i>Keramika starijeg gvozdenog doba u Sremu</i> , Fontes Archaeologia Jugoslaviae IV, Beograd, 1981 (Marian Gumă)	495
MARIA CHIȚESCU, MARIANA MARCU, GHEORGHE POENARU-BORDEA, <i>Monedele de aur și argint din colecția Muzeului județean Brașov, Cu-midava XI-3, Brașov, 1978 (Dana Bălănescu)</i>	498
EUGEN CHIRILĂ, NICOLAE GUDEA, VALERIU LAZĂR, ANDREI ZRINYI, <i>Tezaure și descoperiri monetare din Muzeul județean Mureș, Tirgu Mureș, 1980 (Dana Bălănescu)</i>	499
COSTIN FENEȘAN, <i>Documente medievale bănățene (1440—1653)</i> , Editura Facla, Timișoara, 1981 (Valeriu Leu)	501
<i>Pagini de istorie revoluționară caraș-severineană 1920—1944</i> , volum întocmit de C. Brătescu, I. Popa, Margareta Poterașu, V. M. Zaberca, Reșița, 1981 (Ion Șerban)	502
*** <i>Caraș-Severin, monografie</i> , Editura Sport-Turism, București, 1981 (Emil Moise)	503
Profesorul Octavian Răuț la 60 de ani	505
Prescurtări bibliografice	507